

169392

นางอมรรัตน์ วัฒนาร : การวิจัยแบบร่วมมือที่ใช้ชุมชนเป็นฐานในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร :
กรณีศึกษาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ระดับประถมศึกษาที่บ้านถวาย จังหวัดเชียงใหม่
(COMMUNITY-BASED COLLABORATIVE RESEARCH IN THE PROCESS OF CURRICULUM
DEVELOPMENT: A CASE STUDY OF CURRICULUM IN ECONOMICS AT THE
ELEMENTARY EDUCATIONAL LEVEL, BANN THAWAI, CHIANG MAI PROVINCE) อาจารย์ที่
ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร. สำลี ทองธิว อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม Professor Dr. Marianne N.
Bloch, จำนวน 396 หน้า. ISBN: 974-17-5973-8

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยภาคสนามที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการร่วมมือกันของชุมชนในโครงการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ท้องถิ่นโดยนำเอาบริบททางสังคมของท้องถิ่นด้านการทำางานไม้แกะสลักมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร กลุ่มเป้าหมายได้แก่ผู้ให้ความร่วมมือชาวบ้านถวายจำนวน 9 คน และแรงงานจากชาวบ้านกำนันบ้านใกล้เคียงบ้านถวาย จำนวน 47 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงตาม วิธีการหลักที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ การสัมภาษณ์กลุ่มและการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลที่รวบรวมจากหลายแหล่งโดยใช้วิธีการตรวจสอบสามเส้าและวิเคราะห์ข้อมูลภายใต้กรอบทฤษฎีทางสังคมวิทยาและทางการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่ามีดังนี้

การร่วมมือกันของชาวบ้านบ้านถวายในโครงการวิจัยเพื่อการพัฒนาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ท้องถิ่น มีลักษณะของการร่วมมือกัน 2 ลักษณะ ได้แก่ การร่วมมือกันระหว่างชาวบ้านกับผู้วิจัยและการร่วมมือกันระหว่างชาวบ้านกับชาวบ้าน การร่วมมือกันทั้งสองลักษณะนี้พบ่าเกิดขึ้นใน 2 ระยะ ระยะที่ 1 ในช่วงการศึกษาหาข้อมูลเศรษฐกิจการประกอบอาชีพไม้แกะสลักในท้องถิ่น และระยะที่ 2 ในช่วงของการพัฒนาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ท้องถิ่น ในระยะที่ 1 การร่วมมือกันของชาวบ้านกับผู้วิจัยเกิดขึ้นเมื่อชาวบ้านกับผู้วิจัยช่วยกันค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับเศรษฐกิจการทำางานไม้แกะสลัก ส่วนการร่วมมือของชาวบ้านด้วยกันเองเกิดขึ้นเมื่อชาวบ้านพยายามที่จะทำความเข้าใจและสะท้อนสภาพการทำางานไม้แกะสลักที่เกิดขึ้นจริงในหมู่บ้าน ในระยะที่ 2 การร่วมมือระหว่างผู้วิจัยกับชาวบ้านเกิดขึ้นเมื่อชาวบ้านกับผู้วิจัยช่วยกันตรวจสอบข้อมูลที่จะนำมาจัดทำเป็นเนื้อหาเศรษฐศาสตร์ ส่วนการร่วมมือระหว่างชาวบ้านด้วยกันเองเกิดขึ้นเมื่อกลุ่มผู้นำชุมชนและชาวบ้านกระตุ้นกันเองให้เกิดการนำเอาหลักสูตรไปใช้

เนื้อหาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยมโนทัศน์ทางเศรษฐศาสตร์ 12 มโนทัศน์ ได้แก่ ความชำนาญพิเศษ การแบ่งงานกันทำตามความชำนาญ การตัดสินใจและแรงจูงใจ การลงทุนและผลกำไร การแลกเปลี่ยนโดยความสมัครใจ อุปทานและอุปสงค์ อุปสงค์และอุปทาน การแข่งขันกันขาย การกระจายสินค้า การมีอยู่อย่างจำกัดของทรัพยากร การกำหนดราคา และสถาบันทางการเงิน มโนทัศน์เศรษฐศาสตร์ทั้ง 12 มโนทัศน์จัดเป็น 4 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ เอกลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการผลิตงานศิลปหัตถกรรมบ้านถวาย ความเอื้ออาทรของผู้ขายและกำไรที่ได้รับ การร่วมใจร่วมแรงสร้างความสำเร็จให้กับชุมชน และการผลิตไม้แกะสลักบนฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน

ประเด็นหลักของความแตกต่างระหว่างหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้นกับหลักสูตรเศรษฐศาสตร์แม่บทอยู่ที่เนื้อหาสำหรับการเรียนรู้ในหลักสูตร เนื้อหาเศรษฐศาสตร์ท้องถิ่นในหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นได้มาจากการประสมประสานให้เกิดความพอดีระหว่างหลักการที่เป็นเศรษฐศาสตร์สากลแนวทุนนิยมกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และเนื้อหาเศรษฐศาสตร์ท้องถิ่นแนวประสมประสานในหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นนี้จะถูกนำมาบูรณาการกับเนื้อหารายวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง แล้วจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ขึ้น 4 หน่วย ในขณะที่เนื้อหา มโนทัศน์เศรษฐศาสตร์หลักสูตรแม่บทมีเนื้อหาที่มาจากหลักการเศรษฐศาสตร์สากลแนวทุนนิยมเพียงอย่างเดียว ดังนั้นการนำหลักสูตรเศรษฐศาสตร์แม่บทไปใช้ในโรงเรียน โรงเรียนจำเป็นต้องบูรณาการเนื้อหาวิชาอื่นเข้ากับมาตรฐานเศรษฐศาสตร์เพื่อจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ขึ้น ส่วนการใช้หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นนี้โรงเรียนสามารถนำเอาบทเรียนตามแนวทางที่จัดไว้ให้แล้วในหลักสูตรไปใช้ได้เลย

ภาควิชามัธยมศึกษา

สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน

ปีการศึกษา 2547

ลายมือนิติ.....

ลายมืออาจารย์ที่ปรึกษา .....

ลายมืออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

169392

42849687 27: MAJOR CURRICULUM AND INSTRUCTION

KEY WORD : COLLABORATIVE RESEARCH, COMMUNITY-BASED CURRICULUM DEVELOPMENT, LO ECONOMICS, LOCAL ECONOMIC KNOWLEDGE,

AMORN RAT WATTANATORN: COMMUNITY-BASED COLLABORATIVE RESEARCH IN THE PROCESS OF CURRICULUM DEVELOPMENT : A CASE STUDY OF CURRICULUM IN ECONOMICS AT THE ELEMENTARY EDUCATIONAL LEVEL: BANN THAWAI , CHIANG MAI PROVINCE THESIS ADVISOR : ASSOC. PROFESSOR SUMLEE THONGTHEW.,PhD. CO-ADVISOR: PROFESSOR MARIANNE N BLOCH, PhD. 396 pp. ISBN: 974-17-5973-8

The purposes of this study were to investigate the process of collaboration of the villagers in the research project and to develop the local economics curriculum using wood handicraft context of Bann Thawai as the foundation for the local economics curriculum. The target groups were comprised of 9 Thawai villagers and other 47 villagers from the nine villages in the vicinity, selected by purposive sampling technique. Field research study, which primarily based on participant observation and informal interview, including group interview and focus group, were conducted throughout the study. Triangulation technique was used to check the validity of the collected data. The verified data were then interpreted according to the theoretical framework in Social Sciences and educational theories.

Research findings were as follows :

The collaboration of the villagers in the research project regarding curriculum development emerged in two characteristics; the collaboration between the villagers and the researcher and the collaboration among villagers themselves. Both types of collaboration occurred during the two phases of research procedure ; the first occurred during the stage of searching for the wood handicraft economics data and the second occurred during the stage of curriculum development. At the first stage, the collaboration between the villagers and the researcher occurred when the villagers and the researcher helped each other search for the wood handicraft economics data. The collaboration among the villagers occurred when they tried to understand and reflect authentic wood handicraft situation in the village. At the second stage, the collaboration between the villagers and the researcher occurred when helping each other validate data to form economics content. The collaboration among the villagers occurred when the community leaders and other villagers encouraged one another to reach the curriculum utilization stage.

The developed contents in the local economics curriculum consisted of 12 economics concepts. These concepts were; specialization, division of labor, decision making and incentives, investment and profit, the voluntary exchange, supply and demand, demand and supply, the sale competition, the allocation of goods, scarcity, price determination and financial institution. They were grouped into 4 units of learning; "The identity of local wisdom and wood handicraft in the production of Bann Thawai", "Local consideration and cash, profit making", "Building up community strength through collaboration among villagers" and "Wood handicraft production and sustainable development".

The major difference between the developed local economics curriculum and the economics from the national curriculum was in terms of its learning content. The developed local economics content was derived from mediating between the principle of global capitalism and the local culture and wisdom. In addition, the mediated content in the developed local curriculum had been integrated with the relevant subjects to form four units of learning while the economics concepts in the national curriculum had been solely drawn from the principle of the global capitalism. As a consequence, a school implementing the national curriculum needed to integrate other subjects with the economics standards to form their own learning units while the school utilizes the developed curriculum can launch the lessons following the provided guideline.

Department of Secondary Education	Student's signature .....
Field of study Curriculum and Instruction	Advisor's signature .....
Academic year 2004	Co-advisor's signature .....